

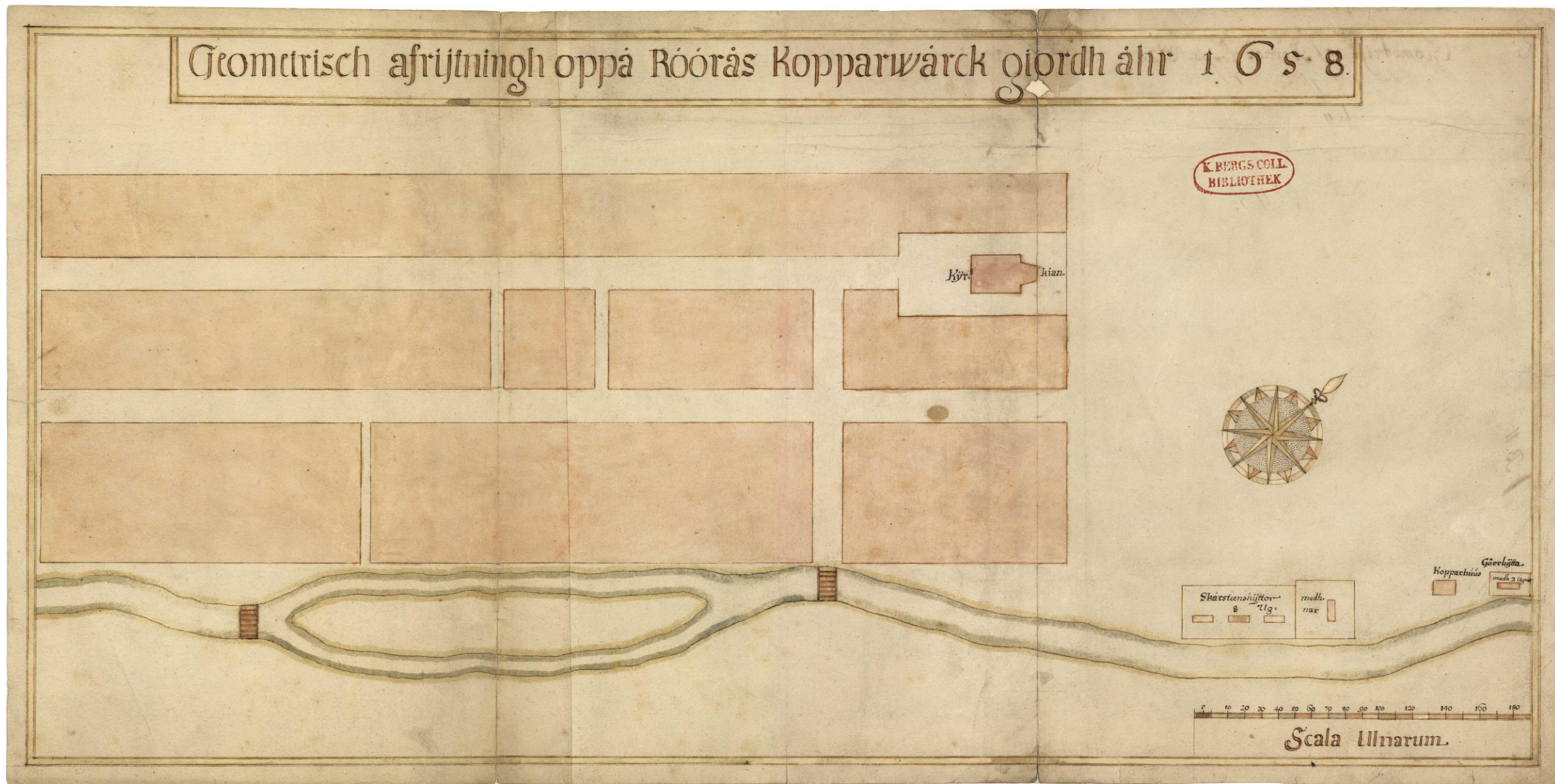
VERNEHISTORIA PÅ RØROS

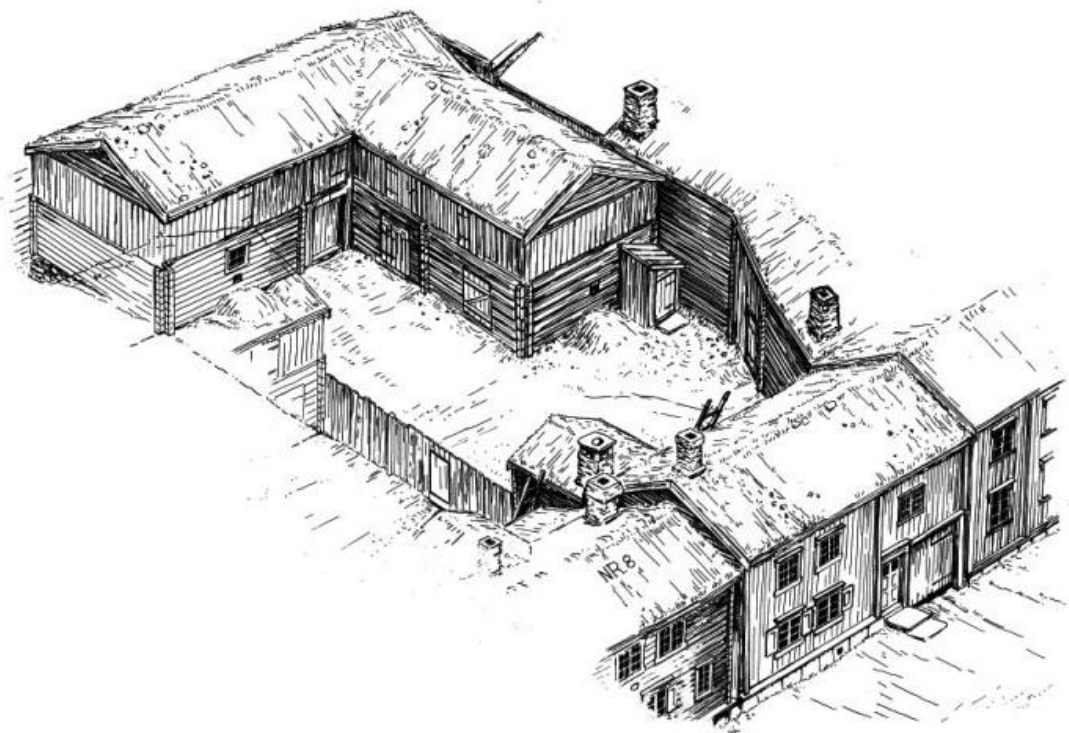
2025

Ingeborg Anna Ødegaard

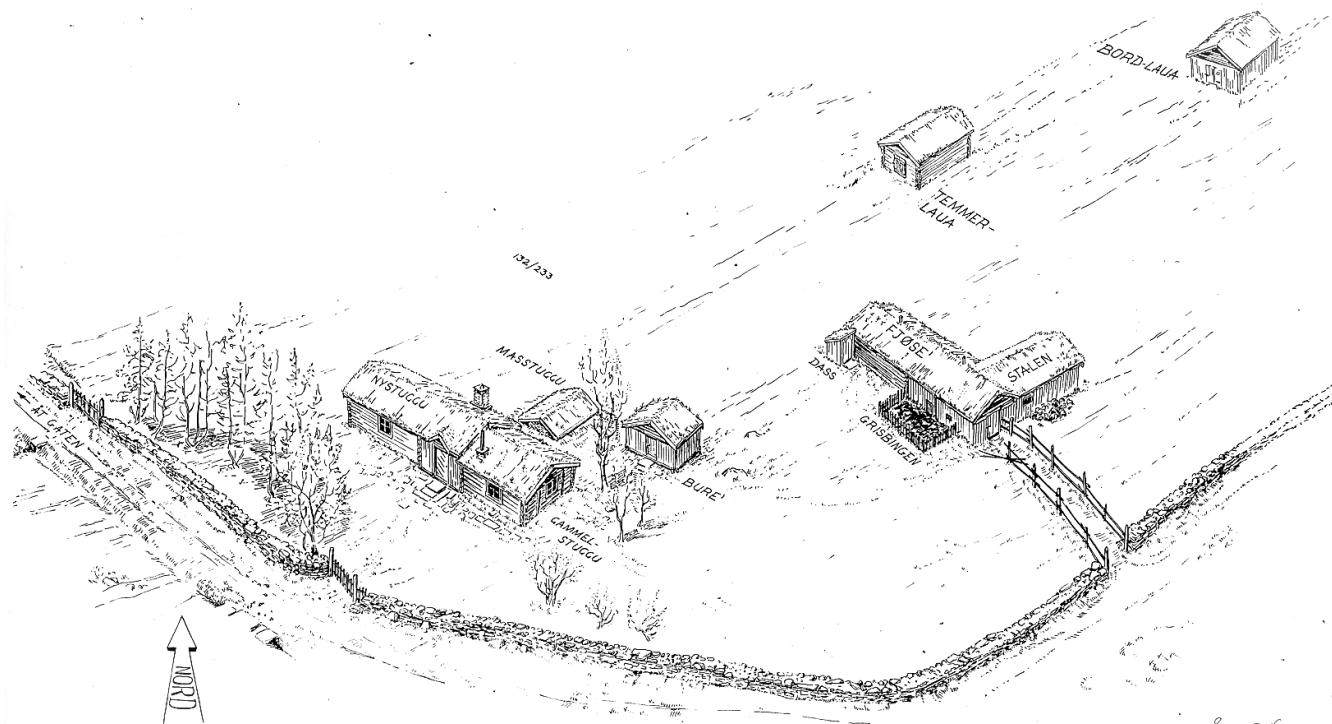

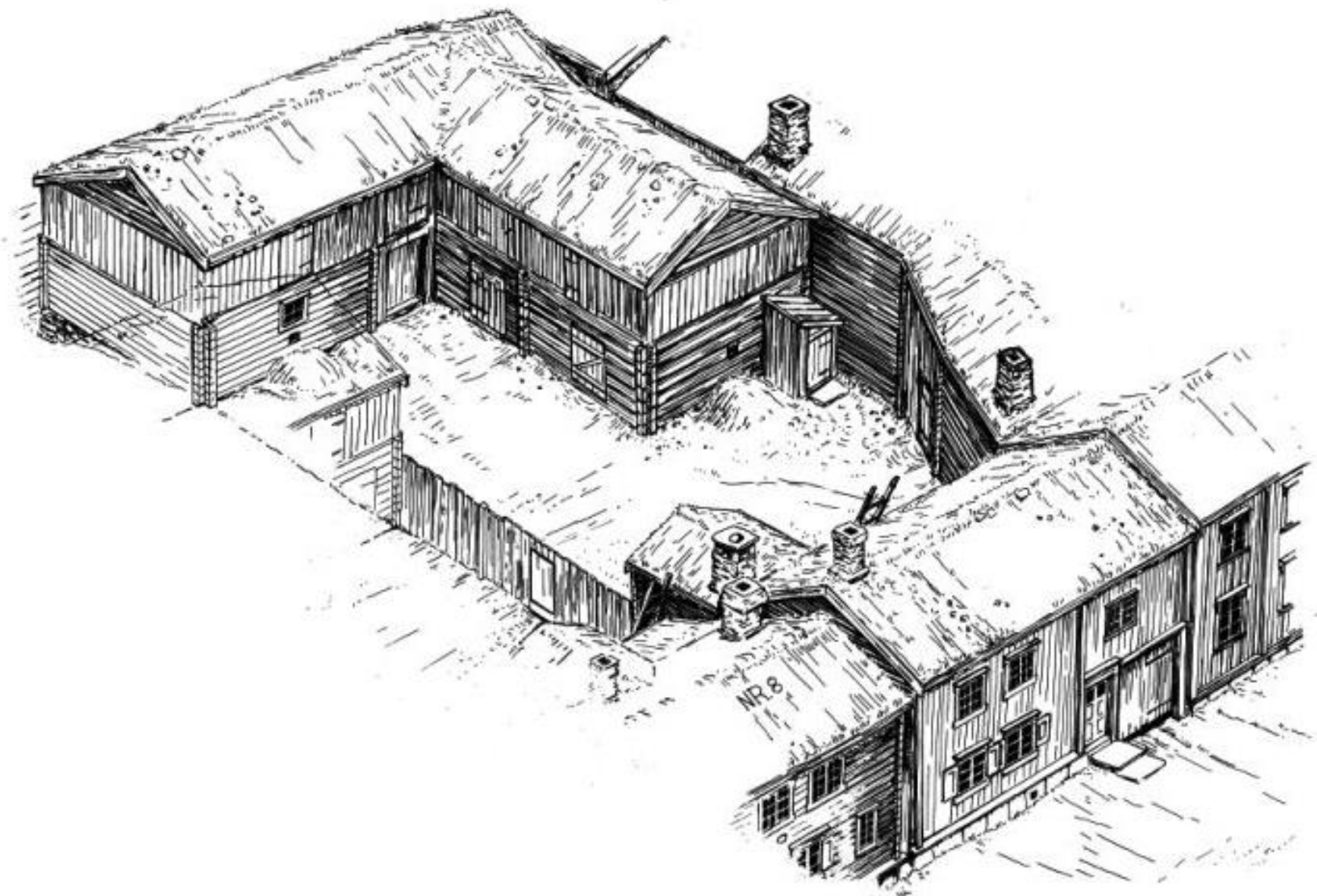
DET FØRSTE KJENTE KARTET OVER RØROS FRA 1658

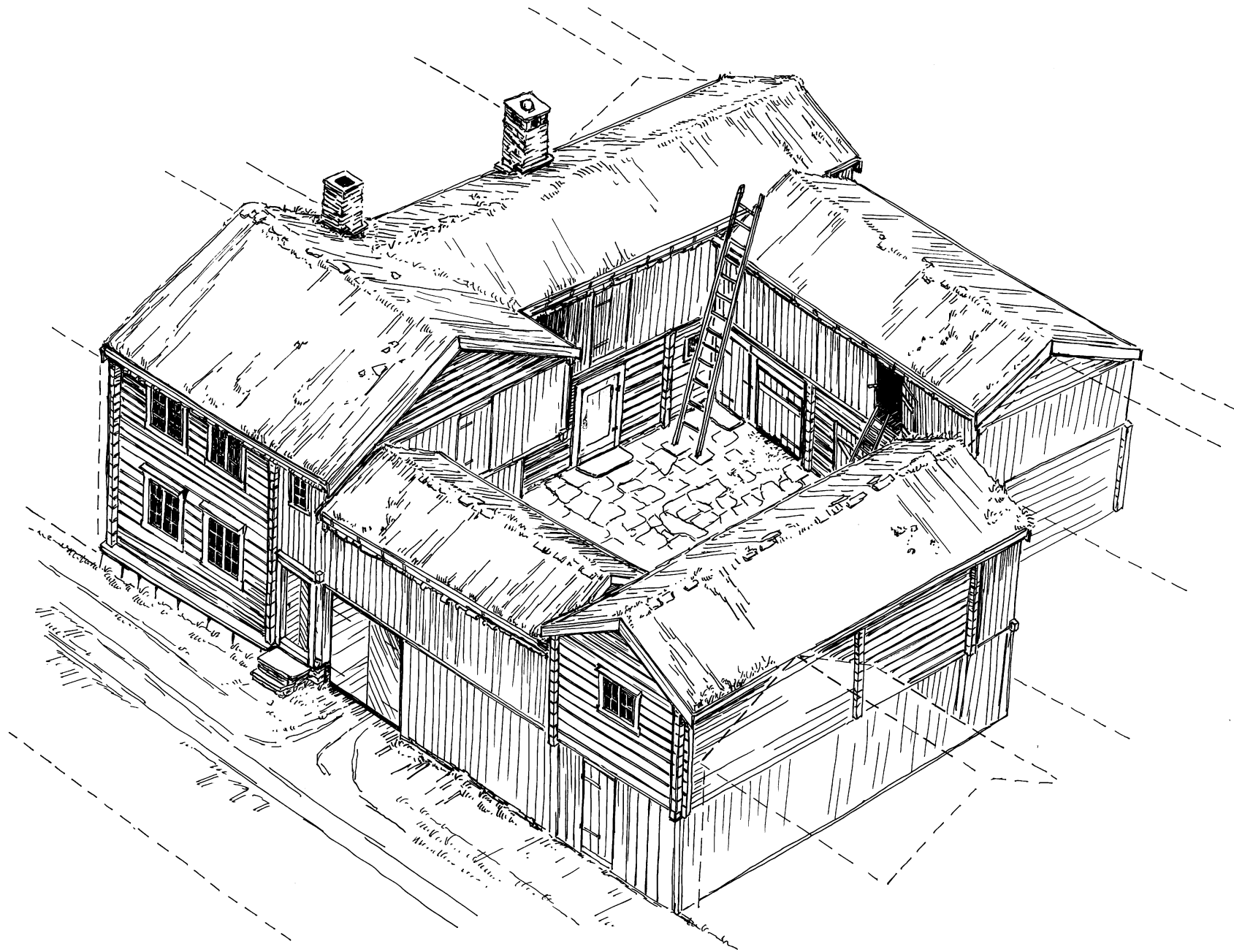

DETALJENE UTGJØR HELHETEN

Tegning: Sverre Ødegaard

CA 1870

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

1877

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

EI IKKE FULLFØRT TEGNING AV SYVERRE ØDEGAARD. GATEFASADENE FRA DET SOM I DAG ER «RØROSHEIMEN» TIL OG MED DER DET I DAG ER «SKREDDERVERKSTED». REKONSTRUKSJON ETTER BRANNTAKSTBESKRIVELSER OG GAMLE FOTO. ØVERST FRA CA MIDTEN AV 1800-TALLET.

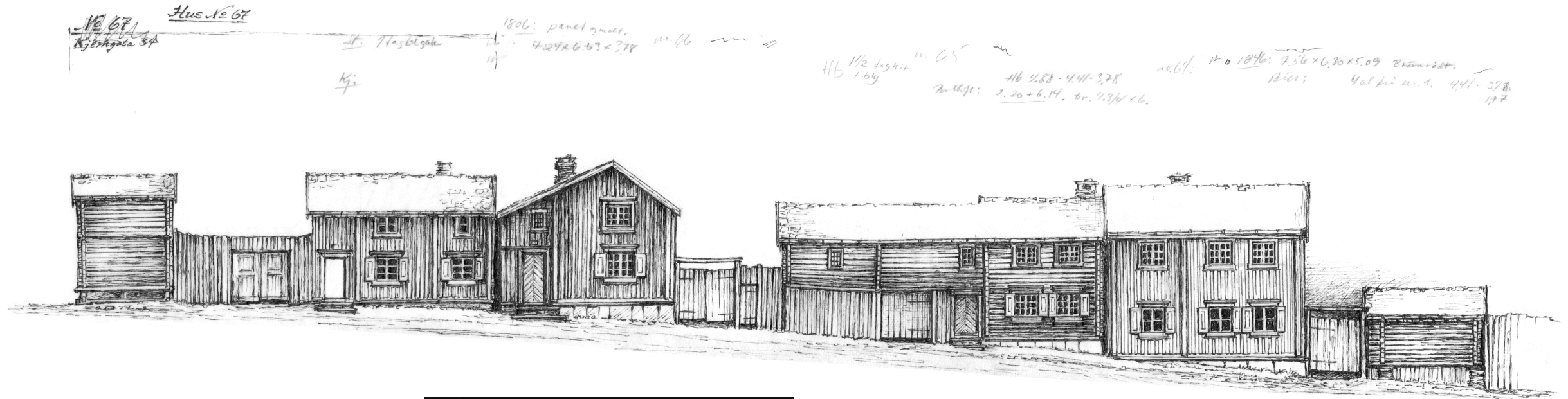

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

«Jern og kull» 1855-60
William Bell Scott

«Brudeferd i Hardanger» 1848
Tidemand og Gude

Sildesalaten

Fortidsminneforeningen
National Trust of Norway

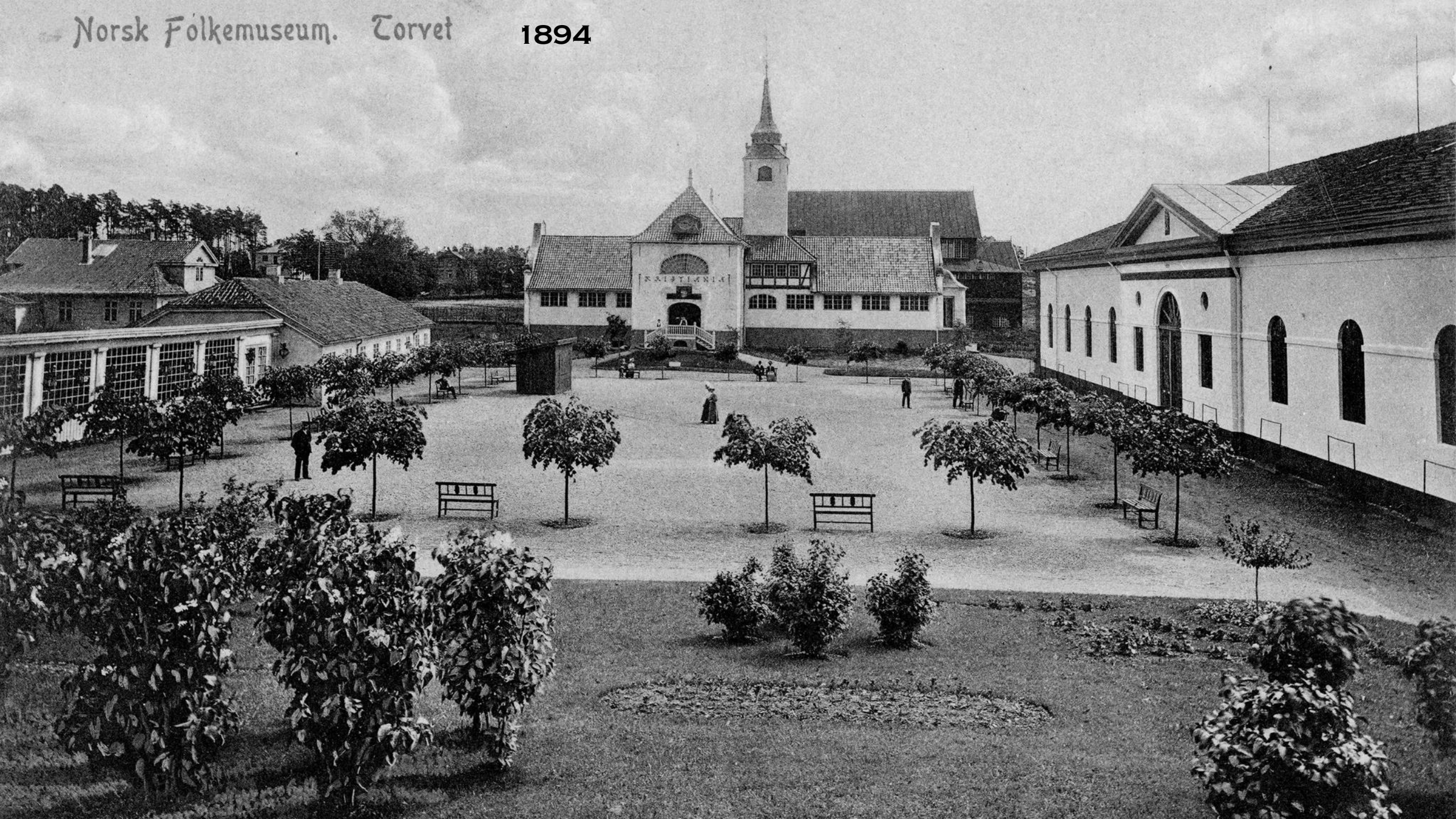

Foto: Iver Olsen/
Rørosmuseet

ASPAASGÅRDEN

..."Et ældre hus, der er meget for sig gjort og skal fortjene en aftegning. Det ligger paa østre side af Hitterelven eller paa Flanderborgsiden tæt ved broen"...

Foto: Norsk Folkemuseum 1916

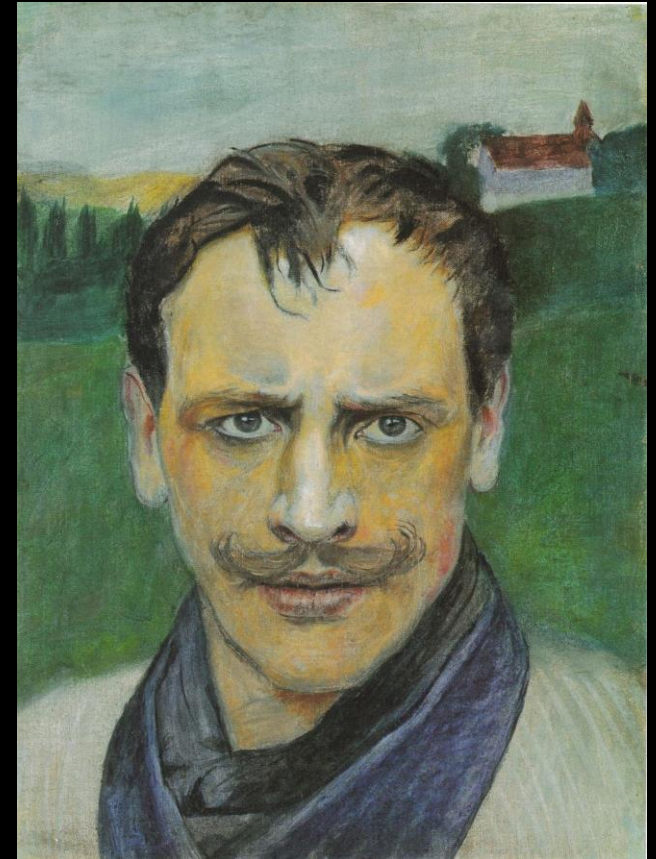

Foto: Trøndelag Folkemuseum

1902-1905

«Etter snestorm. Lillegaten Røros»
1903 Harald Sohlberg (fotomontasje av IA)

«Selvportrett»
1895 Harald Sohlberg

«ET ILLELUKTENDE DASS!»

HARRY PER FETT 1913

Foto: Oslo Museum

«Røros herredsstyre kan ikke anbefale bygningsfredning i saa stor utstrækning som paa listen anført. En fredning i saa stor stil vil avstedkomme store vanskeligheter for vedkommende huseiere for eventuelt nybyg eller restaurering av de til dels faldefærdige bygninger. Enkelte av de anførte bygninger maa med det første fjærnes av hensyn til gatereguleringen og **andre staar der til hinder for byens forskjønnelse.** Imidlertid maa der kunne fredes enkelte som staar i utkanten av byen eller landsognet, saaledes skal vi paapeke: Aasen gård, Øvre Aasen, Engan, Galaavolden, militærmagasinet, Mørkstuggu, Bergmansstuen eller Hyttstuen.»

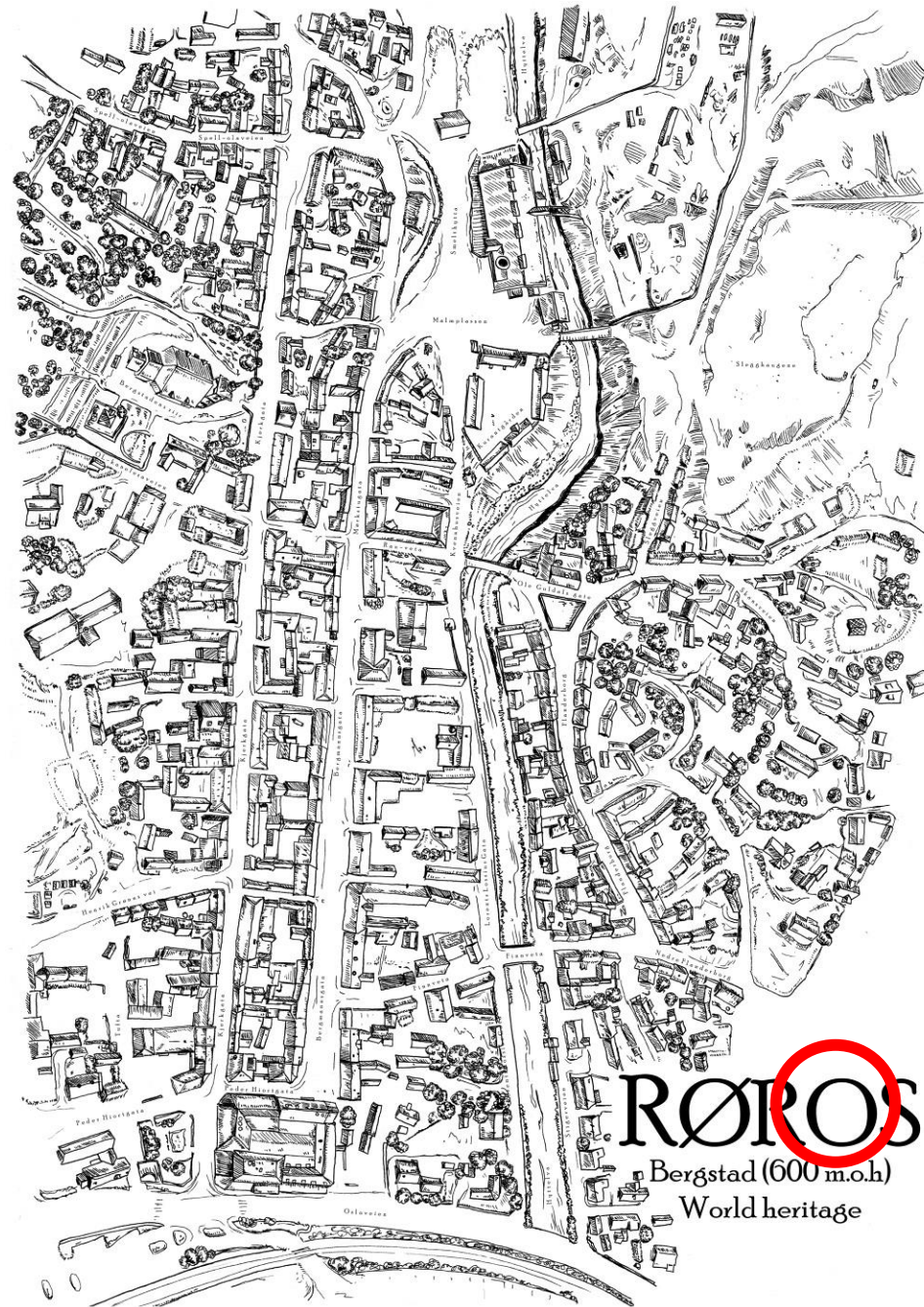

**HVILKE HUS BLE FREDA, OG HVORFOR. OG
HVA SKJER MED DEM ETTER FREDNING?:**

Foto: Rørosmuseet

Tegning: Stian Tranung

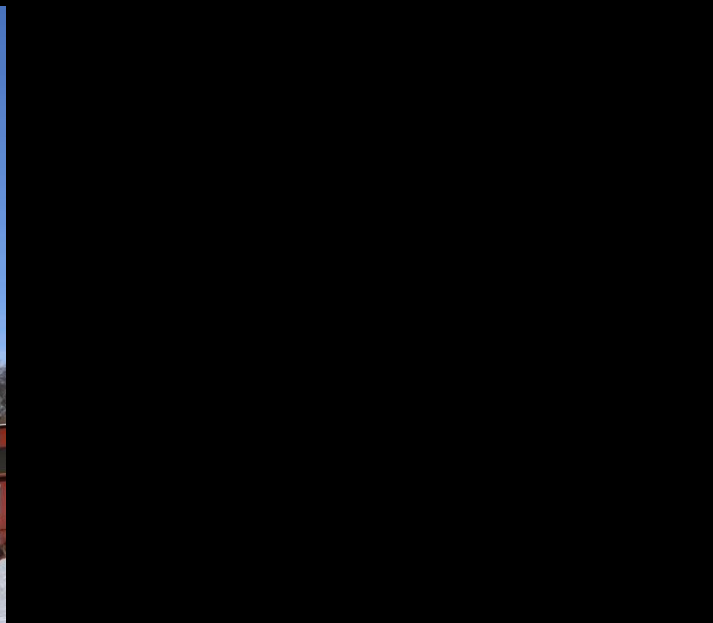

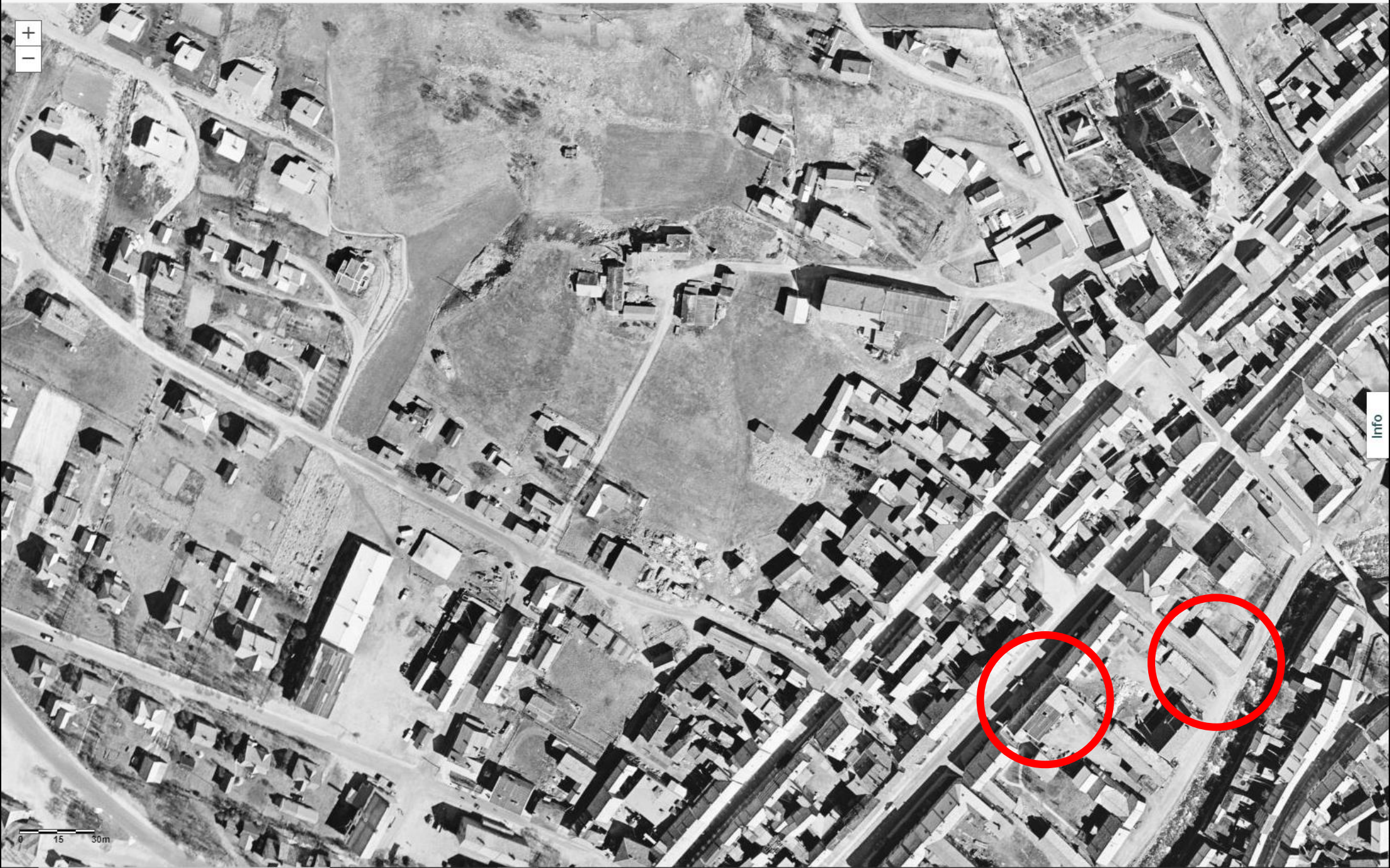
Foto: Fortidsminneforeninga

Foto: Møllner/ Rørosmuseet

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

Info

Foto: Norsk Folkemuseum

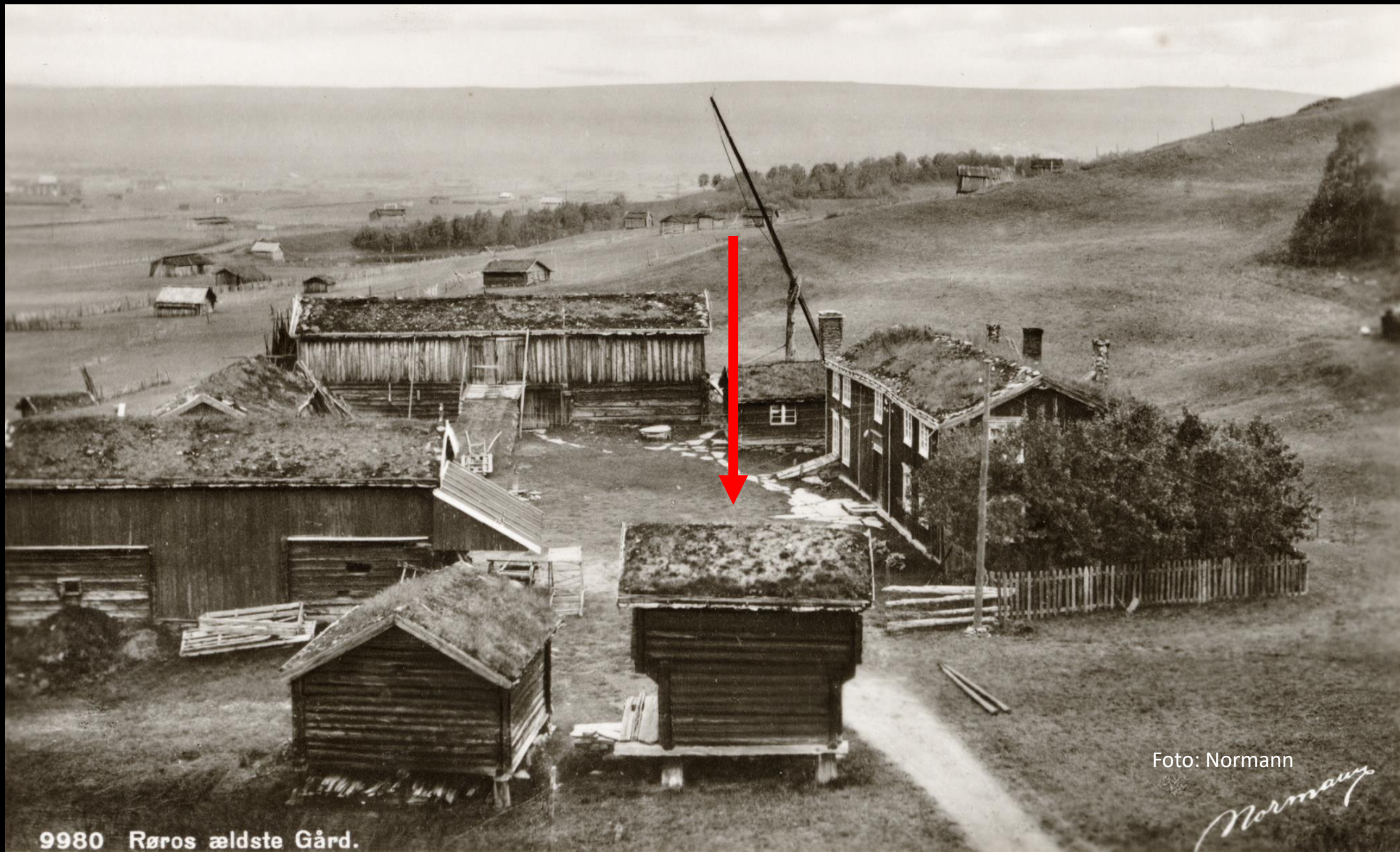
Foto: Rørosmuseet

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

Foto: Rørosmuseet

9980 Røros ældste Gård.

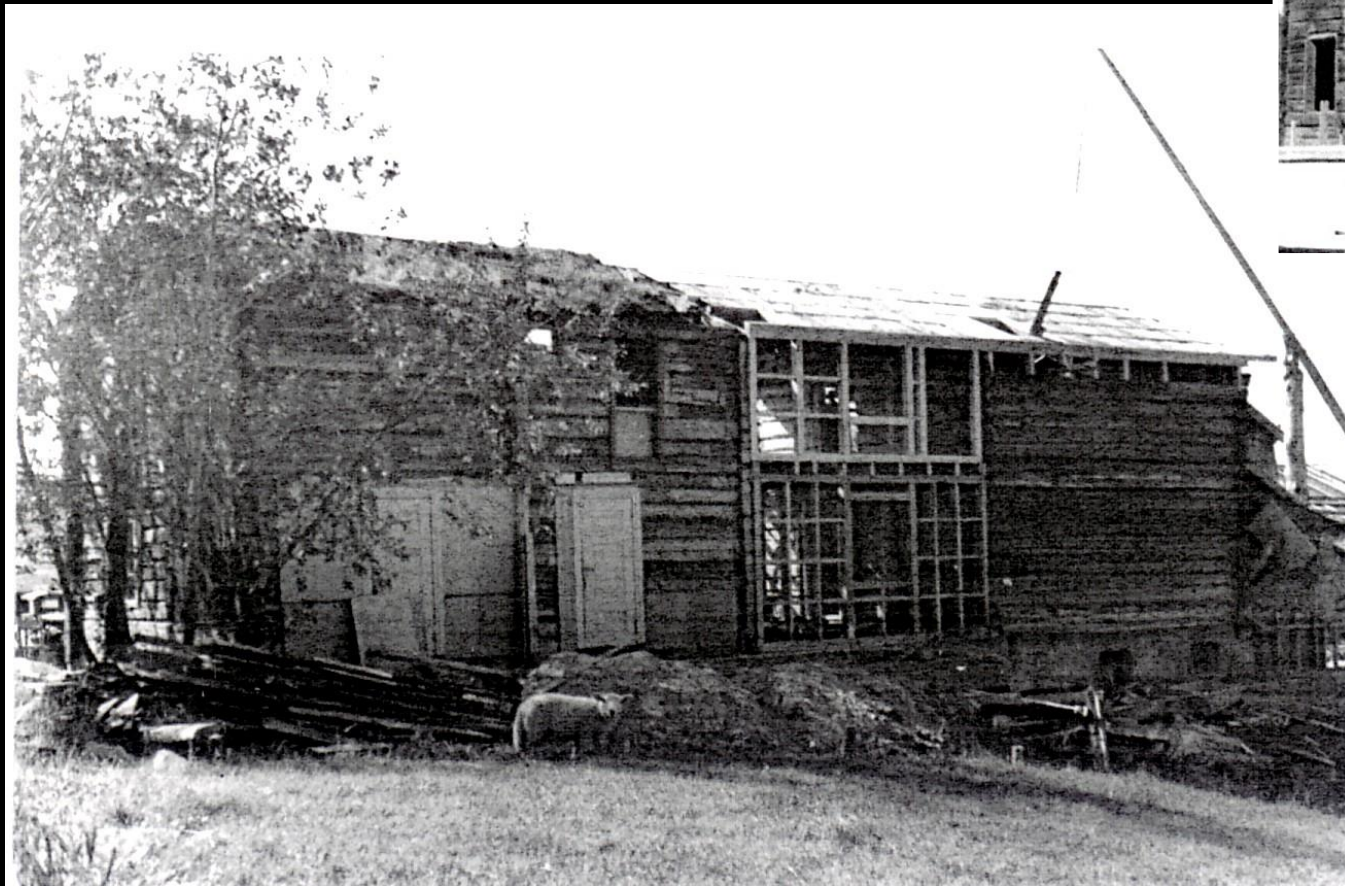
Foto: Normann

Normann

AASENGÅRDEN

1959 - 1960

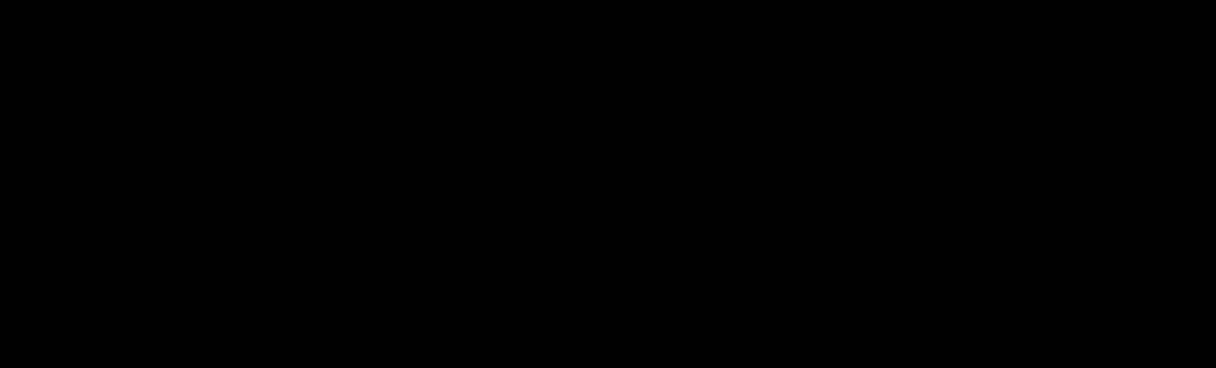
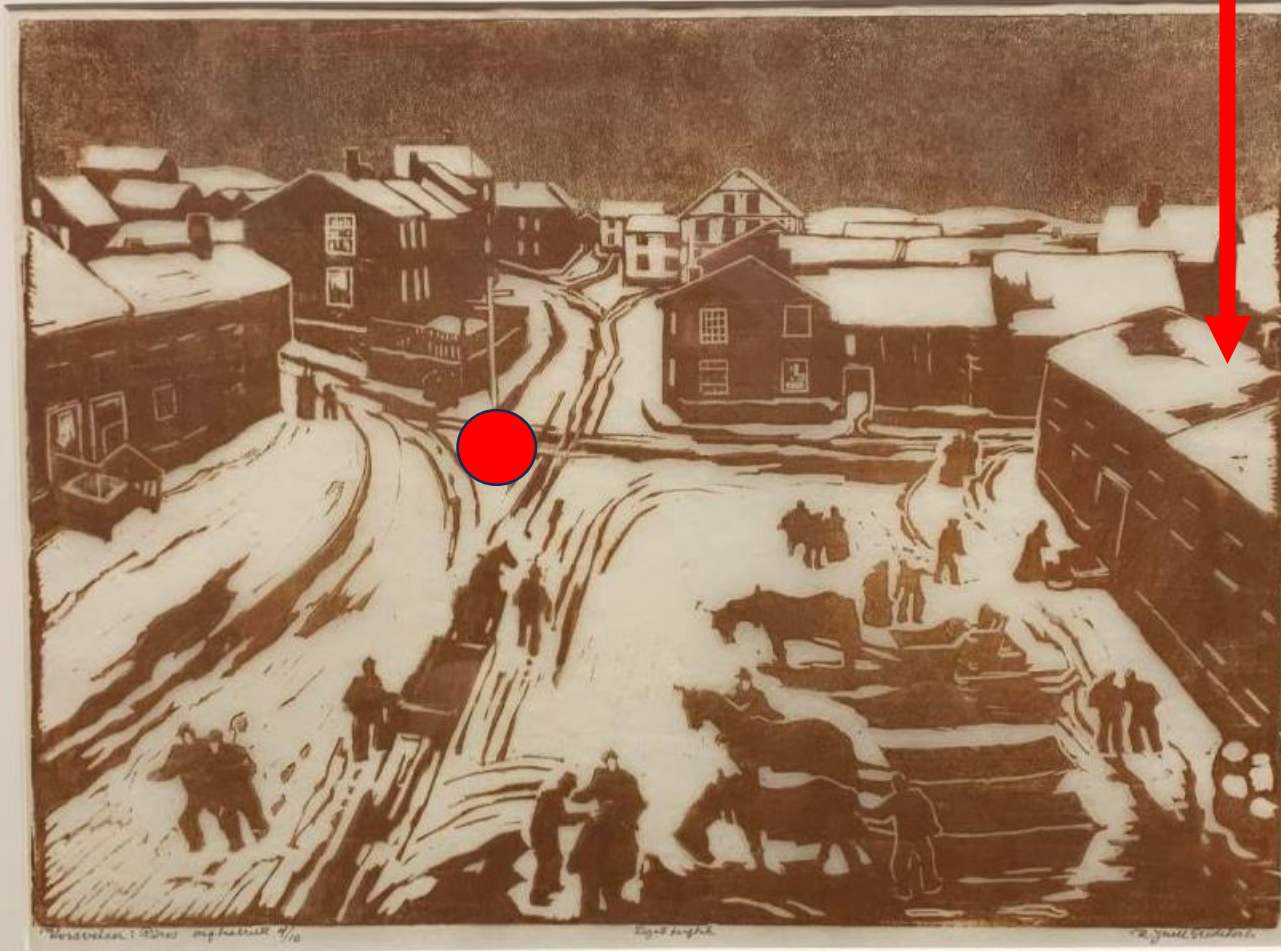

Foto: Rørosmuseet

«Korsveien»
Rolf Juell Gleditsch

«Etter snestorm. Lillegaten Røros»
1903 Harald Sohlberg

«Gate i Røros»
1902 Harald Sohlberg

«De fem husene ovenfor kirken er forresten kjent nok for enhver som har sett Harald Sohlbergs malerier fra Røros i Nasjonalgalleriet».

Harry Fett

HALVOR VREIM

Foto: Oslo Museum

1927

NIDAROS LØRDAGSBLAD

RØROS — LIV OG BEBYGGELSE PAA BERGSTADEN

FOR NIDAROS AV HALVOR VREIM

Nr. 2 fra venstre Trangarden.

Oppe på fjellet, på overgangen mellom Østerdal og Trøndelag, ligger Røros med sin Bergstad som et lite rike for sig. Her oppe rinner Røsa i Glåma. Like ved dens og har fra gammel tid av ligget en gård som heter Røros. Den ligger jakkert til og har en fruktbær jordbunn. Noen av kobberverkets første og mektligste direktører bodde der. Som så ofte førte utviklingen med sig at gårdsnavnet blev tatt som navn for hele herredet.

Nu efter delingen av Røros kommune har Bergstaden fått tavnnet alone, hvilket på en måte er det eneste naturlige; for med Røros mener man gjerne «Verket» med den bymessige bebyggelse rundt om.

«Røros bergstads ligger som samlet i en smeltedigel et lite stykke, i sydøstlig retning, fra Røros og. Paa en god måte kan man få oppnådd et bilik av den fra jernbanen. En solskinnsdag vil man først, gjennom den klare fjellluft, se en blågrå, glinsende flate av skifertak som her og der brytes av de gamle gresshare torvtak, dernæst ser en slagghaugene og så hyttepilen og endelig kirken, som blikket ikke bare dveler ved, men finner hvile ved. I nordvestlig retning fra byen har man så den store «kvitsannas med flyvesand fra breskjæres tid, som kanskje virker mest fremmedartet på en.

Når en har kommet ut av den store, mørke Røros jernbanestasjon, har man med én gang et lite samfund for sig med preg av å være bygget i det små, fremstått som et resultat av kampen mellom et lunefullt klima og menneskes egen uløselige opdrift og utholdenhet. I farten oppgader man ikke noe som helt umiddelbart tiltrekker en; men ved å gi sig tid og gjøre sig litt kjent vil de fleste bli glad i både folket og stedet med de eiendommelige gateperspektiv og trange, mørke «veters». Hos bergstadabefolkningen møter man, tross alt, tilfredshet, inntagende, munter vennlighet og et «velkommen» — også innenfor enhver dør. Kjenner man så litt til hverdags her var i eldre tid — ja, for snau femti år tilbake med de sted-

grubene og verket, og resten er viet fedriften. Høst, vinter og vår la verket beslag på all arbeidskraft. Om sommeren stoppet det en tid (fire uker, en verkemåned). Folk var da jevnt over flyttet ut til sine «kosselige setrer som ligger nær byen. Midt på sommeren er det derfor mange nedrullede gardiner å se, og stille og folketomt i gatene på Bergstaden. Arbeidskraften ved verket er nu opptatt med å berge boiet i hus. I slåttungen lever Røros-folket sitt eget frie, selvstendige liv.

Erhvervslivet på Røros må noe så nær ha vært det riktige for et slikt sted med bergverksarbeidet som det primære og med støtte av fedriften som gjør livet rikere og meget sikrere. Under den lange arbeidstiden har de også menneskene her oppe med sine kyr, hager og setre greid sig forholdsvis godt. Det fremheves også med styrke at verket har benyttet anledningen til å nevne den gode avkastning fedriften gav, hver gang spørsmålet om lønnsforhøielse kom op. Den lidenskapelige, bitre kamp som dette punkt har gitt anledning til er et viktig kapittel for sig.

Byen har to hovedgater, Storgaten og Lillegaten, som går parallelt i sterk stigning oppover i Hitterhøen. Huserakkens perspektiv får også på grunn av denne stigning noe av sitt særegne morsomme utseende. Vi husker i denne forbindelse Solbergs eiendommelige bilde fra Røros

Bergmannsstue i «Slaggata».

som henger i Nasjonalgalleriet, side av gangen, svalen, og stue De nevnte gater dominerer helt og «langkammer» på den annen

Under Gyldenløvefeiden satte svenskene fyr på og brente Røros verk med omgivelser to år i trekk. Siden har ikke siden herjet her. «Røstrokken» og ryken fra selve hytten skal beskytte husene — gjøre treverket immort — så de står sig bedre både mot råt og varme enn almindelige tømmerhus ellers gjør det. Når undtas et stabbur som skal være bygget av Hans Aasen, han som først fant malmen i fjellet under en reinsdyrjakt, er neppe noe hus eldre enn ca. 250 år. Derimot finnes her meget eldre typer av hus og gårdsanlegg.

Et malt portrett av Hans Aasen henger i Røros kirke, og et annet på gården. Aasen. Her skal det også finnes en studie til det under et panel i annen etasje på hovedbygningen.

Utviklingen fra ettrums huset til den lange smale trønderiske grunnplan med stue på den ene

«Slaggata».

Hus i Storgata.

land skal jeg her i bladet behandle senere. Der vil vi få med en annen utvikling av huset å gjøre, enn den vi ovenfor har fulgt. At påvirkningen nordfra og ikke sønnenfra har vært sterkst er naturlig. Foruten de geografiske og administrative forhold kommer også de kulturelle og økonomiske, som må ha skaffet Trøndelag den sterkeste innflydelse på Røros, på den tid da dette lille samfund formet sig.

Til et gårdsanlegg hører også husene for fedriften. De er på middelalderisk vis bygget sam-

Utsikt over Bergstaden.

men med våningshuset og står i regel som en flak, i rett vinkel utover i 1700-årene blev det tilfredsstillende med det smale rum,

bya innflydelse er også tilstede i senere tid. Dens glede over å ha en vakker portal går blandt annet igjen på «Direktørboilgen» her oppe som er bygget ved 1800. Tegn på fremmed innflydelse i hus og bohøve merker man derimot meget mindre til enn man kunde vente sig det. De fremmede elementer synes å ha gått inn i det norske miljø her oppe, uten noen bevisst motstand og underordnet sig dets vilje. I sproget er det derimot tydelig og svenske ord og navn.

I 1804 skriver Peder Schuller Krag om Røros borgerlige forfatning: « — — — og endelig et fæhuus, til 2 eller 3 kuor og nogle faaer, med hoesfjet i hola-de. Brugsbønderne have desuden atabbur og stald, undertiden sengestue for reisende.» Bruksbønder kalte man alle dem som hadde hest og kjørte for verket. Enkelte av disse, særlig selveieren, hadde til dels litt huserum tilovers så de kunde huse fremmede. Samtidig blev de da gjerne med kaffesalg, og undertiden med krovksomhet ved siden av. Merker efter denne trafikk er alle de mer eller mindre synlige luker for servering og utskjenkning som finnes i himlingene og de innvendige vegger i husene på Røros. I noen gårder var det skikk og bruk, når en hadde drukket for meget, at han måtte gå ut i gårdsrommet, gjennom «tjesskjæles» og ut en næsten usynlig dør, mot den mindre befærdede og mørke veten.

En takstforretning fra 1791 over en eiendom som tilhørte direktør Peder Hiort d'Albe, gir en meget nøyaktig beskrivelse av en «konditionert Gaard på Røros. Til Kirkegården en ganske smuk Port, over samme er et i Treo over Røros udekastet Perspektiv Stykke; ved begge Sider af Porten er endel tet Plankeværk, og fra sammes øverste Kant opførte er et Staketværk

1930

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

1936

Foto: Haugen/ Riksantikvaren

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

1938

FORSLAG PÅ NYE FREDNINGER

1939

H A R R Y F E T T

GLÜCK AUF

EN BERGSTADS

PREKEN PÅ

R Ø R O S

UTGITT AV KUNST OG KULTUR

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

«Vår Herre gjør imellem sine underligste eksperimenter i historien.

Et av disse heter Røros»

1940

34 NYE FREDNINGER

Foto: Jon brænne

Foto: Rørosmuseet

Foto: Jon brænne

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

GARMAKERGÅRDEN OG BAARAGÅRDEN

Foto: Kielland/ Riksantikvaren

Foto: Riksantikvaren

1941

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

Foto: Riksantikvaren

1941

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

I DAG

Røros

Eneret Carl Normann. Hamar

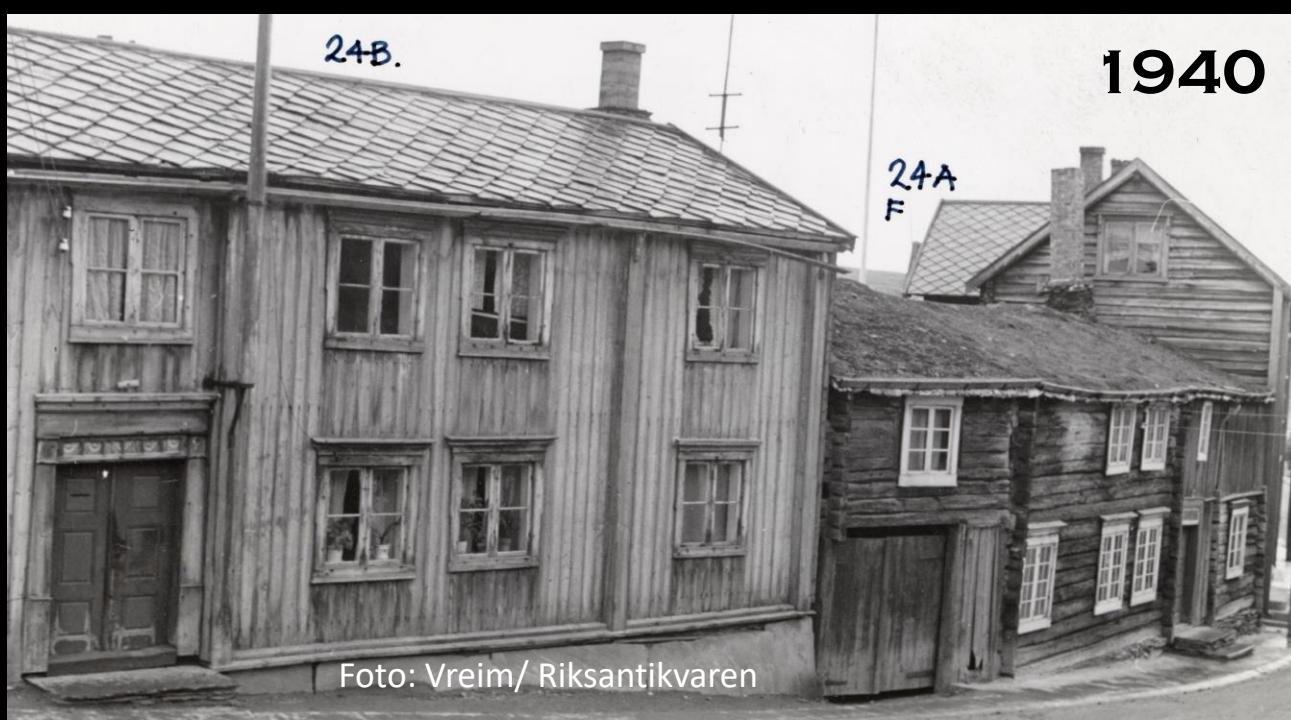
Foto: Vreim/ Riksantikvaren

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

Foto: Jon brænne

1940

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

**HOVEDBYGNINGEN REVET ETTER
FREDNINGEN**

MØRKSTUGATA 14. "PER TØRRISGÅRDEN"

Foto: IA

MØRKSTUGATA 14. "PER TØRRISGÅRDEN".
STALL OG FJØS.
FLYTTET FRA HALTDALEN I 1919.

Foto: Jon Brænne

1940

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

1940

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

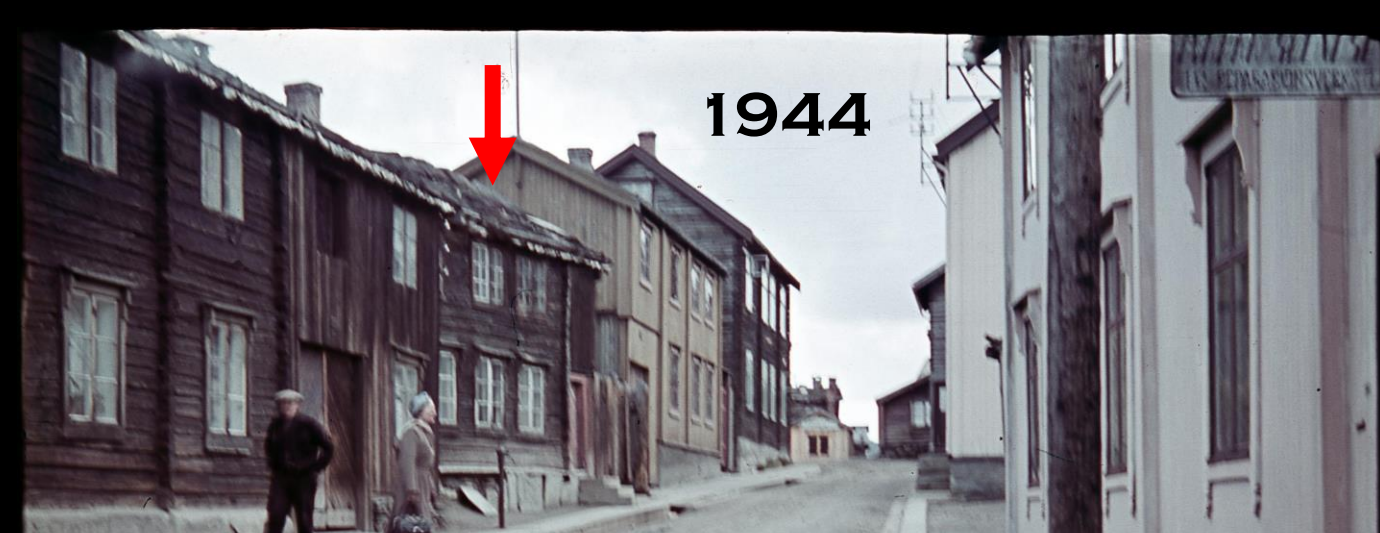
Foto: Vreim/ Riksantikvaren

Foto: Riksantikvaren

Foto: Jon Brønne

1944

Foto: Willman / Rørosmuseet

1947

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

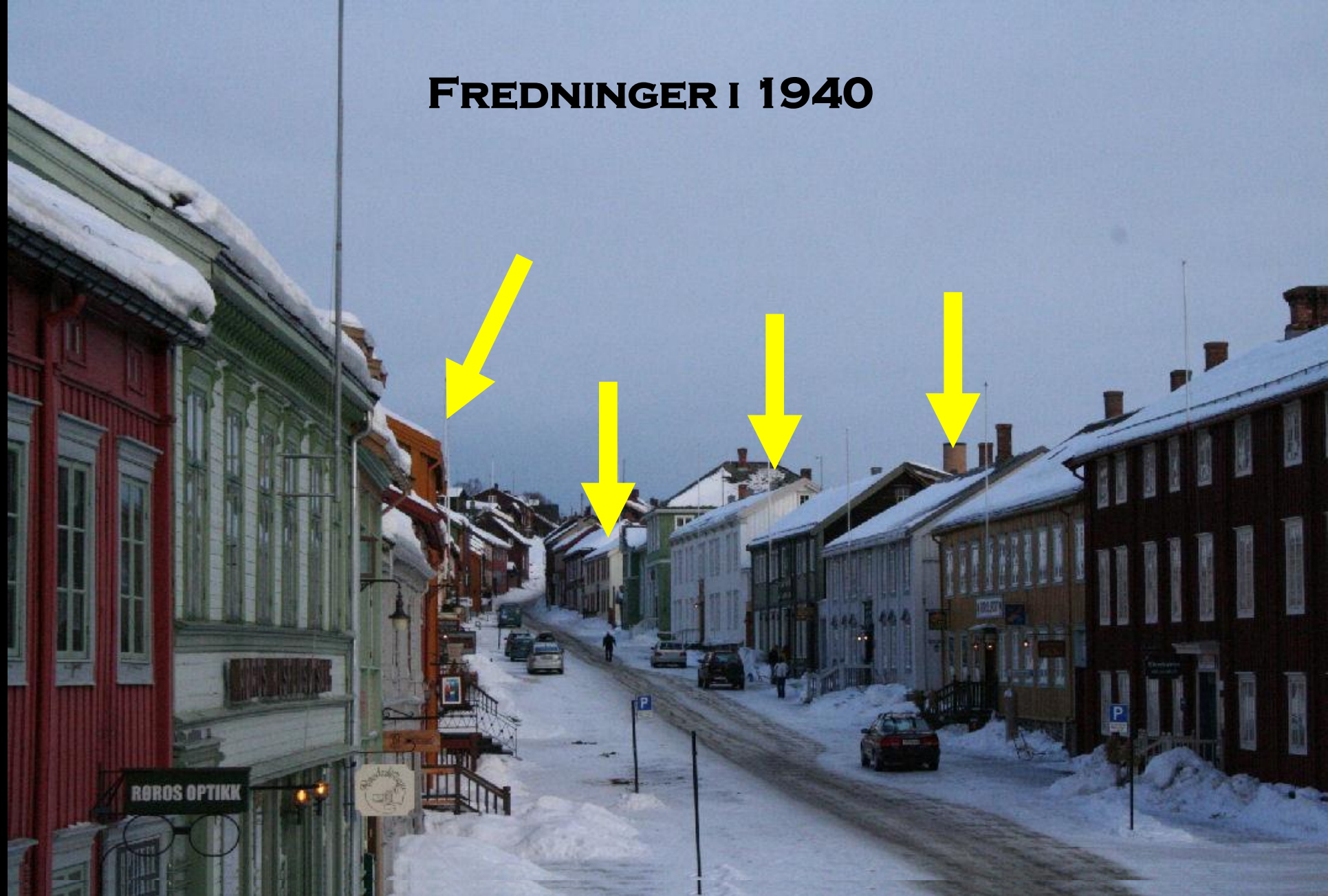

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

FREDNINGER I 1940

BERGMANNSGATA 9
"RASMUSGÅRDEN"

NEDRE STENSGÅRDEN, REVET ... LIGGER PÅ LAGER PÅ RØROSMUSEET

Foto: Rørosmuseet

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

80-TALLET

HAUGAN ØVRE OG NEDRE SVENDSGÅRDEN

1939

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

1947

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

Foto: Iver Olsen/ Rørosmuseet

Foto: Grimelund/ Riksantikvaren

2025

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

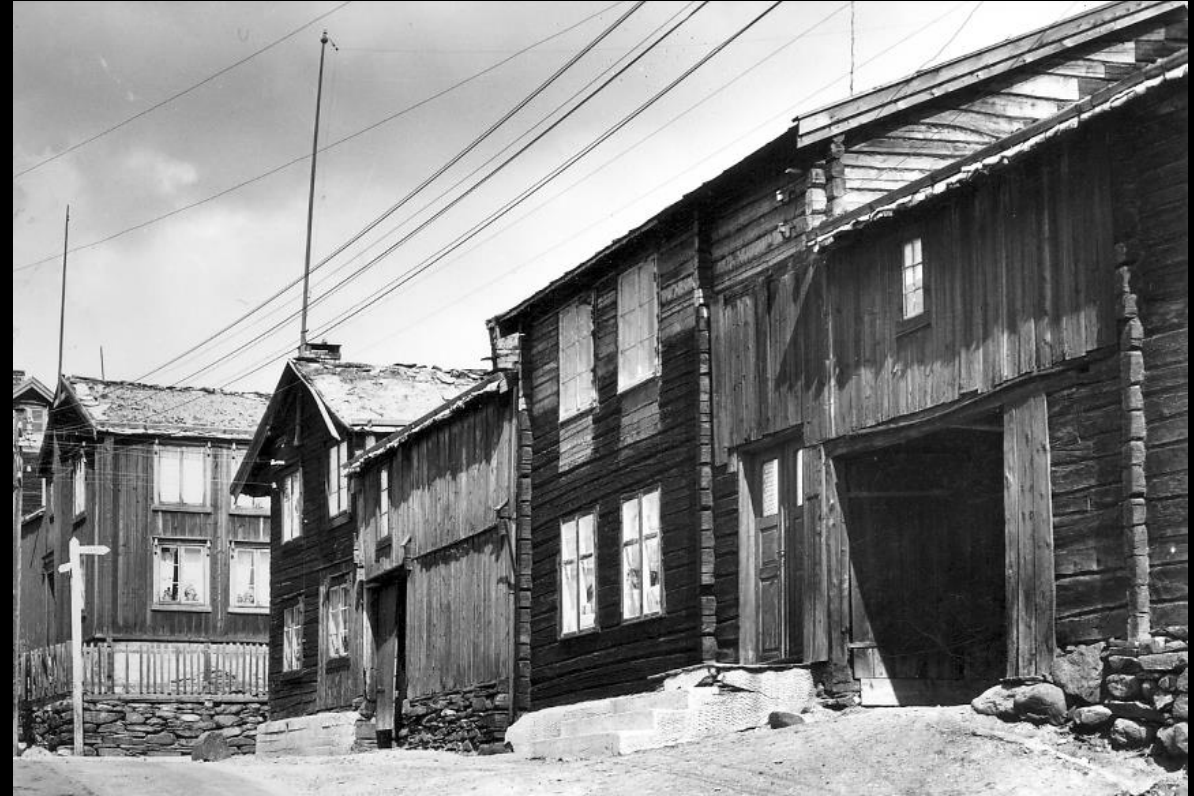
PERSAN

1940

TØRRESGÅRDEN

2025

**PEDER HJORTSGATE 1.
"HARTZGÅRDEN" FRA CA.
1800, FREDA 1941.**

HVORFOR BLE DE FREDA HUSA ENDRA?

1780–1810
Klassisisme

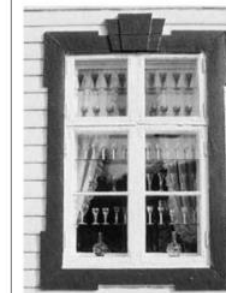
Krohnstedet, Gamle Bergen, oppført 1785, viser klassisismens krysspostvindu med 4 like rammer, hver med 2 x 3 ruter. Vindusomrammingen viser slektskap med steinarkitekturen.

I klassisismen har en fremdeles smårutede vinduer, men formatene er blitt større. Store hus har krysspostvinduer, små hus torams vinduer.

Cappelenstugu fra Sauherad, nå på Norsk Folkemuseum, oppført i 1803. En ramme hengslet på midtposten, den andre fast, noe som var svært vanlig. Dekoren på vinduslisten finner en igjen i interiørene på denne tiden. JB

1800–1835
Empire

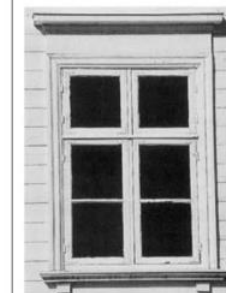
Strømsbo gård ved Arendal, oppført ca. 1810. Krysspostvindu med store glassruter, omrammingen imiterer og er malt som steinarkitektur. Legg merke til «sluttsteinen» i overstykket.

Såkalte engelske skyvevinduer ble vanlig i perioden 1780–1830, særlig på Sør- og Vestlandet. I empireperioden ble det også vanlig med store glassruter. Større hus får gjerne krysspostvinduer med 6 ruter, mindre hus gjerne torams vinduer, også med 6 ruter.

Engelsk skyvevindu, Carl Knudsen-gården, Lillesand, oppført 1827. Vindusoverstykket bæres av to konsoller, typisk for perioden 1800–1870.

1835–1870
Senempire

Søndeled hovedgård, oppført 1846, viser det typiske krysspostvinduet i store hus i denne perioden, der nederste ramme er delt i to glass med en tynn sprosse.

I større hus er krysspostvinduet med 6 glass svært vanlig. Nedre ramme er alltid delt i to glass med en tynn sprosse. I små hus er torams vinduer med 6 glass svært vanlig.

Esbensengården i Vadso, oppført 1848, viser det typiske toramsvinduet i små hus i denne perioden, med 3 glass i hver ramme. JB

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

1940

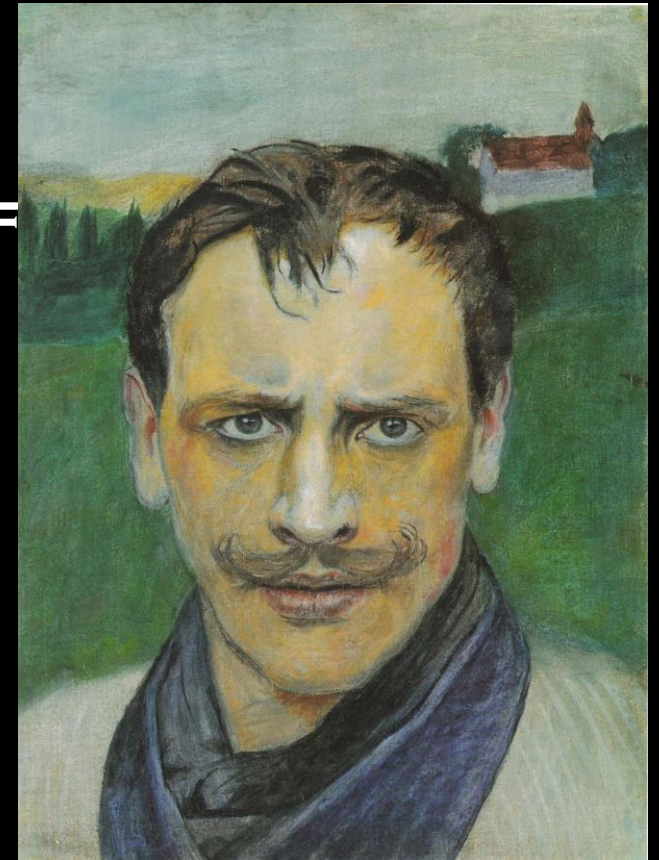
Foto: Vreim/ Riksantikvaren

I DAG

Foto: Jon Brønne

«ET ILLELUKTENDE DASS!»

«Selvportrett»
1895 Harald Sohlberg

GEORG ELIASSEN, FORMANN I FORTIDSMINNEFORENINGA 1929-1951:

«De falske farvetonene er dog som regel knyttet til de nypanelte husveggene. Enkelte av disse er så slappe og grumsete i koloritten at det er næsten utrolig når en vet hvad for en farveglad by Røros var enda så sent som omkring 1900.»

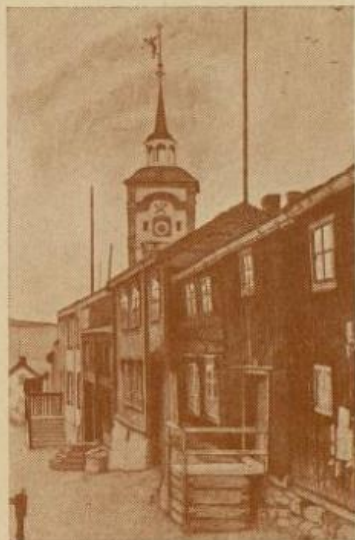

«Gate i Røros»
1902 Harald Sohlberg

m 914.841 3
V

FORTIDSMINNER XXVII

HALVOR VREIM

PLEIEN AV ET BYBILLEDE

GATER OG HUS PÅ RØROS

FREMTIDENS RØROS

Kjerkgata. Undtatt de laveste hus er bygningene forandret og malt om. Ved restaurering av dører og vindusrammer og ved ommaling kan gaten stort sett få igjen den gamle karakter, kjent fra Sohlbergs maleri.

Harald Sohlbergs kjente vinterbillede fra Kjerkgata med sin inspirerende farveglød i husveggene, malt 1903. Vi må tenke oss fremtidens Røros i samme strålende farveprakt.

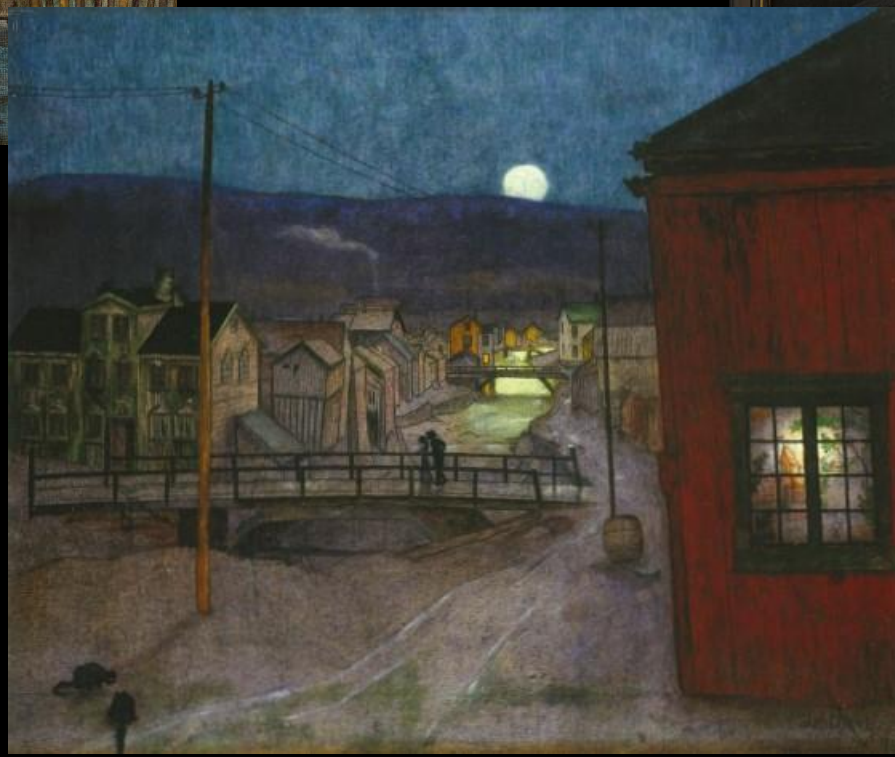
Sohlbergs motiv 40 år senere. Selv om et par hus er påbygd kan partiet i det vesentligste gjenreises ved å forsyne husene med ordentlig panel, listverk og farver.

«Uværsstemning»
1904 Harald Sohlberg

«Eligi»
1903 Harald Sohlberg

«Natt»
1904 Harald Sohlberg

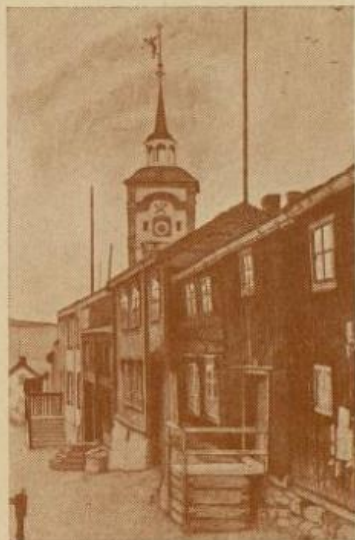
1944

Foto: willman/ Rørosmuseet

m 914.841 3
V

FORTIDSMINNER XXVII

HALVOR VREIM

PLEIEN AV ET BYBILLEDE

GATER OG HUS PÅ RØROS

FREMTIDENS RØROS

Kjerkgata. Undtatt de laveste hus er bygningene forandret og malt om. Ved restaurering av dører og vindusrammer og ved ommaling kan gaten stort sett få igjen den gamle karakter, kjent fra Sohlbergs maleri.

«KJEDELIG, KARAKTERLØS OG EKKEL».

PLEIEN AV ET BYBILLEDE — RØROS

Taket over døren og stakittgjerdet ved fortaukanten må vekk. Kaffestuggu vil da sammen med den istandsatte gården ovenfor, Røros Sparebank, gi en god vegg i Bergmannsgata.

Fra Bergmannsgata. Nederst hjørnet av Bergskrivergården. Det mishandlede hus ovenfor er Leighgården, det kan rettes på. Så kommer direktørboligen som skal restaureres. Det nyere sangerhuset ovenfor må ubetinget i støpeskjeen.

Foto: Riksantikvaren

1940

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

1946

Foto: Vreim/ Riksantikvaren

BERGSTADENS HOTELL. 1955 OG 1975

DAGENS VERNETANKER VOKSER SAKTE FREM

- 1964. "VENEZIA -CHARTERET".
- 1965. ICOMOS - (INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES).
- 1970 – 1972. "DEN NORDISKA TRÄSTADEN". 54 BYER OG TETTSTEDER I NORDEN. RØROS FREMHEVET SOM SPESIELT GODT BEVART.

- 1974 – 1984/85. SVERRE ØDEGAARD OG ARKITEKT SEPPA HEINONEN FUNGERTE SOM RIKSANTIKVARENS STEDLIGE REPRESENTANTER I VERNEARBEIDET PÅ RØROS.
- 1975. "DET EUROPEISKE ARKITEKTURVERNÅRET". RØROS VAR ET AV TRE NORSKE PILOTPROSJEKT.

Foto: Sundt/ Rørosmuseet

RIKSANTIKVARENS FARGEPLAN FOR RØROS. 1973

Foto: Jon Brønne

1973 ANTIKVARISK VERKSTED

Foto: Rørosmuseet

1975

Foto: Jon Brønne

KOBBERVERKET KONKURS I 1977.

**1979 MILJØVERNDEPARTEMENTET GIR RØROSMUSEET
ANSVARET FOR FORVALTINGEN AV EIENDOMMER, BYGNINGER
OG INSTALLASJONER ETTER RØROS KOBBERVERK**

1980. RØROS BLE VERDENSKULTURMINNE.

UNESCO

Foto: Jon Brønne

NYE FREDNINGER I 1983

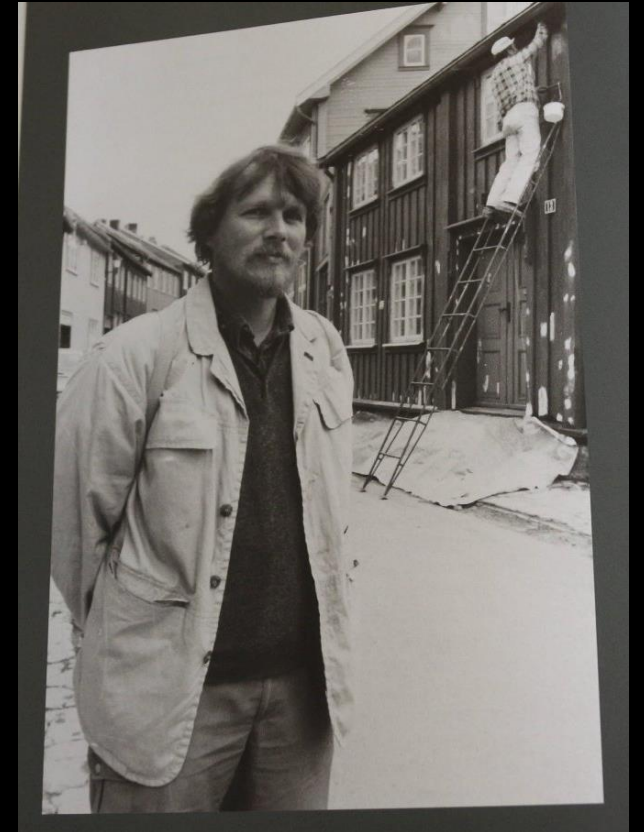
Foto: Jon Brønne

**1984/85 – 1988. SVERRE ØDEGAARD OG
ARKITEKT/MUSEUMSSTYRER TORBJØRN EGGEN
FUNGERT SOM RIKSANTIKVARENS STEDLIGE
REPRESENTANTER I VERNEARBEIDET PÅ RØROS.**

**1988. "SMELTHYTTA", NYTT MUSEUMSBYGG,
TEGNET AV SEPPO HEINONEN STO FERDIG.**

**1988. KOMMUNAL STILLING SOM BYANTIKVAR
OPPRETTES. RIKSANTIKVAREN ER
TILSETTINGSRÅD! ULRICH MALISIUS FÅR
STILLINGEN**

ICOMOS – 1993

- EVALUERING AV RØROS SOM VERDENSARVSTED

ICOMOS
international council on monuments and sites

Onsdag 24. november 1993

El projektgruppe fra ICOMOS har vært på Røros et par dager for å vurdere om stedet fortsatt fortjener en plass blant de fremste kulturminner i verden. Besøket skal ende opp med ei evaluering av Røros, og de kan derfor ikke si bestemt om Røros fortsatt får beholde plassen. — Men personlig tror det skal skje nye før Røros faller ut av lista, sier professor Knut Einar Larsen, som er formann for ICOMOS Norge. Med seg på besøket hadde han Nils Ahlberg fra Riksantikvarene i Trondheim, sivilarkitekt Dag Nielsen fra Trondheim, dr. Jukka Jokilehto fra ICCROM Roma og professor Nils Jones fra Universitetet i Trondheim. Miljøvernsjef på Røros, Ernst Iver Tønseth, var stude når gjengen blant annet så på Småsetran i går.

Røros evalueres som kulturminne

Torsdag 28. oktober 1993

Røros skal vurderes på verdens kulturminneliste Ingen grunn til panikk, sier riksantikvaren og vil ha mer vern

Røros' plass på UNESCO-listen over kulturminner skal evalueres. En uavhengig organisasjon skal blant annet se nærmere på hvor godt kommunen og Riksantikvaren har ivarett utviklingen av Bergstaden. Rapporten skal være klar 28. februar neste år.

Vi ønsker å få en status av Bergstaden, noe som ikke er blitt gjennomført tidligere. Målet med evalueringen er selvfølgelig at Røros skal fortsatt være på UNESCOs World Heritage List, sier avdelingsdirektør Nils Marstein hos Riksantikvaren til Fjell-Ljom.

Arbeidets Rett

Nr. 91 — avisa for fjellregionen —
Onsdag 3. august 1994 88. årgang Løssalg kr 8.00

Må garantere for vern

CO's liste er blitt evaluert av ICOMOS Norge, som slår fast at en rekke ting må settes på dagsordenen. Riksantikvaren gir sin fulle støtte til alle forslag evalueringsgruppen har lagt fram. — Det er avgjørende at stedets kulturhistoriske verdier og kvaliteter blir gitt prioritet. Det må garanteres at all ny utvikling skjer i samsvar med den historiske strukturen og med kulturlandskapet, konstaterer arbeidsgruppen og får Riksantikvarens fulle støtte.

Hagemøbler
1/2 pris
Bohus
Møbelhuset A/S, Tynset, Tlf. 62 48 02 88.

Norsov
Sommerdyner
140 x 200 800 g **138,-**
Puter **54,-**
50 x 70
Tron-Torget's Manufaktur
630 m² med klav og dør
TINSET — Tlf. 62 48 01 66

Mandag 31. januar 1994

Småsetran er et problemområde!

— Det ligger ingen trussel i dette, men det er et faremoment hvis ikke randonen rundt Bergstaden kommer under beskyttelse. Problemet er stort, sier pensjonert riksantikvar og leder av Stens Kulturminneråd, Stephan Tschudi Madsen. — Vi vil vekke roslengene til fortsatt del i kulturminnevernet. Søkelyset er spesielt satt på Småsetran.

AR Arvid Bårdna

I følge Stephan Tschudi Madsen er faren fortsatt til stede for at Røros Bergstad kan bli strøket av listen over verdenskulturminner, den mest get omstøtte World Heritage List.

FRIR TIL GODVILLEN

I regi av Riksantikvaren har det blitt et restaurerings- og skonsningsprogram over tre år. Spørsmålet er hva som vil skje når dette programmet tar slutt.

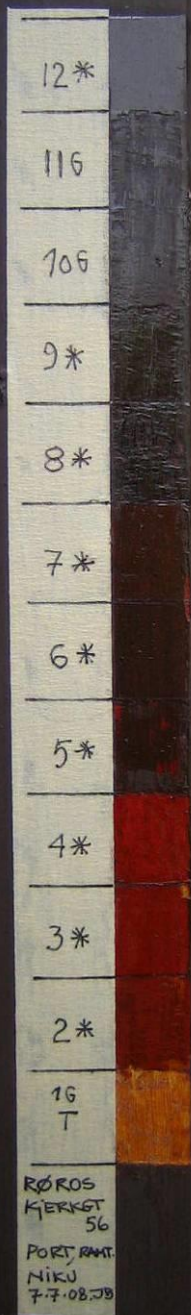
— Godviljen hos roslengene er kanskje tøyd litt langt. Vi forteller om befolkningens skilsmisse.

1996

UTHUSPROSJEKTET

FARGE- OG BYGNINGSARKEOLOGI

**1997-
RIKSANTIKVAREN,
RØROS KOMMUNE
OG
NIKU**

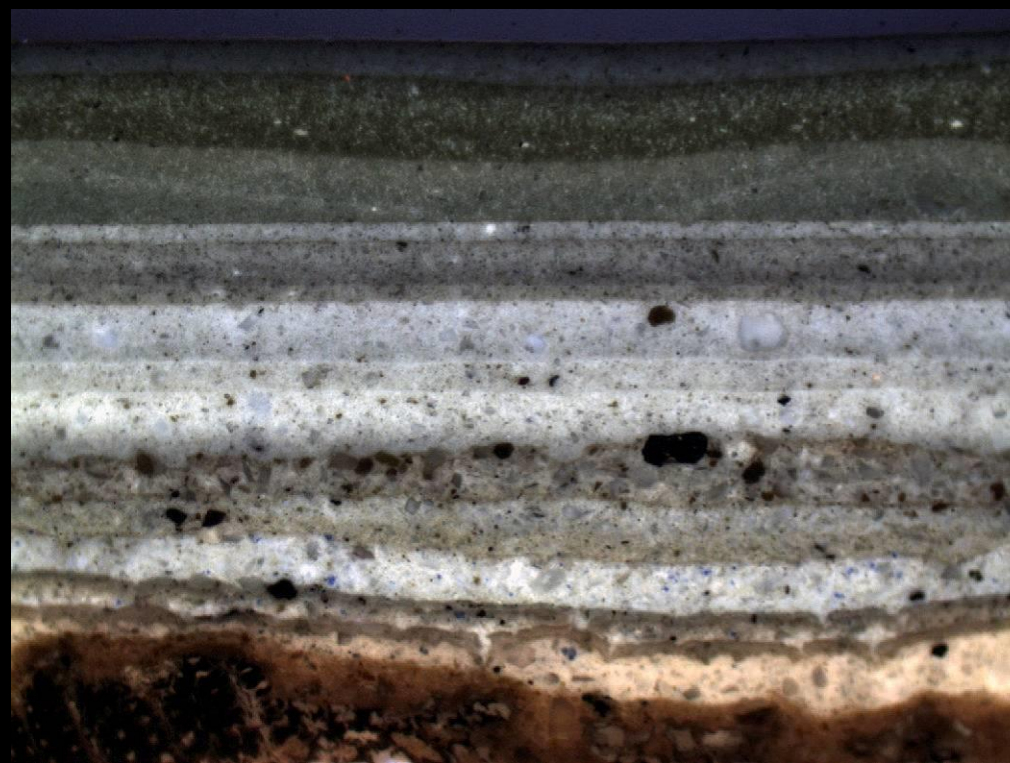

Foto: Jon Brønne

2006

Foto: Jon brønne

1998

BYGNINGSVERNSENERET. 2006 KURANTGÅRDEN

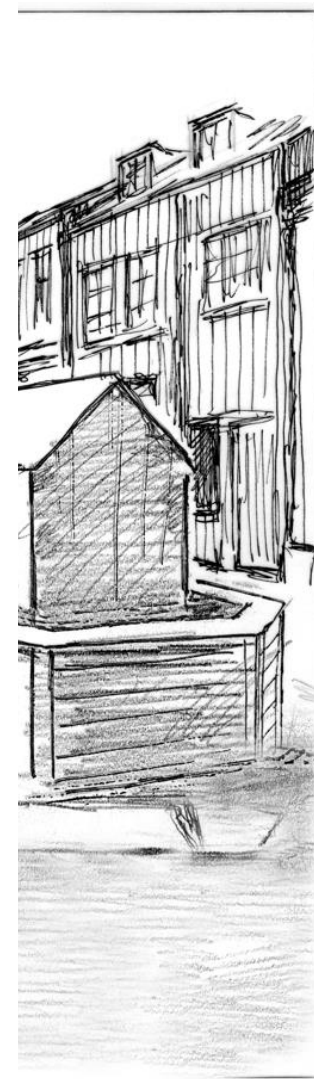
Foto: Rørosmuseet

MER KUNNSKAP OM BYGNINGSHISTORIEN PÅ RØROS.

Foto: Rørosmuseet

RØROSMUSEET. HÅNDVERKERDAGENE 2000

Tegninger: Sverre Ødegaard

BERGSTADENS ZIIR — FRA 2004

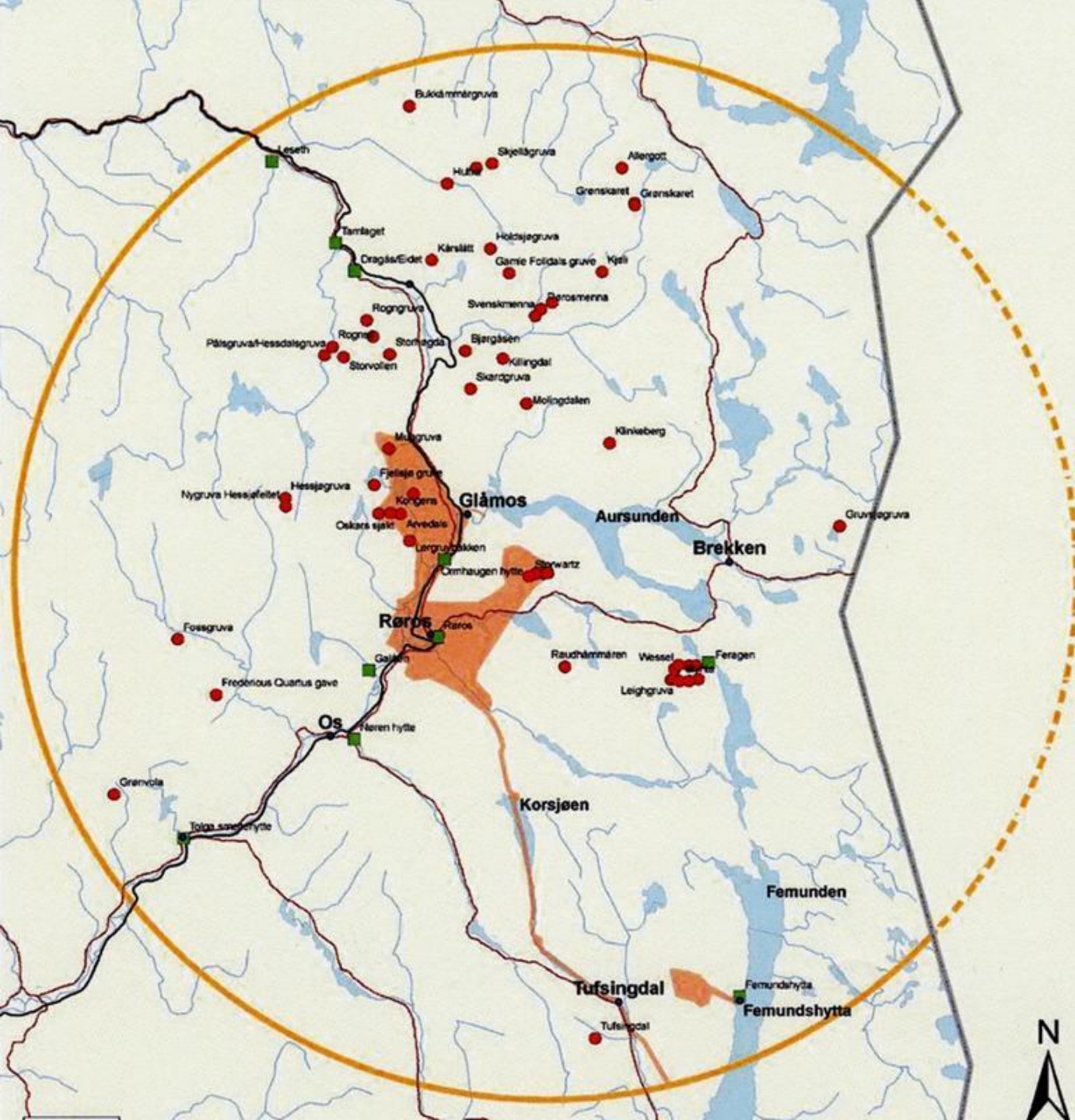
KUNNSKAP SVERRE OM ØDEGAARDS TEGNINGERET KULTURMINNE

UNDERSTANDING A CULTURAL HERITAGE SITE
THE DRAWINGS OF SVERRE ØDEGAARD

2010

Foto: Rørosmuseet

2010
UNESCO-UTVIDELSEN

Foto: Jon brønne

FINNEGÅRDEN 2012

2012
VINDUSPROGRAMMET

2019
HYTTSTUGGU – Å LESE EN BYGNING

Foto: Jon brænne

«TILBAKEFØRING» AV FASADER

Foto: Rørosmuseet

Foto: IA

Foto: IA

**NYBYGG PÅ
GAMLE TOMTER**

SITUASJONEN VED ØVER BRUA
MED ASPÅSGÅRDEN (FRAMTIL 1890-t.)

Tegning: Sverre Ødegaard

To
FORSKJELLIGE
MÅTER
Å BYGGE
NYTT

Litteratur og kilder:

Eliassen; «Fremtidens Røros. Midler og mål», 1838

Fett; «Glück auf, en bergstadspreken på Røros», 1939

Vreim; «Pleien av et bybillede. Gater og hus på Røros», 1944

Flere forfattere; «Fredede hus og anlegg 3 Røros bergstad», Riksantikvaren 1983

Bye; Fjell-Folk 2000

Brænne; Fjell-Folk 2006

Os; Fjell-Folk 2012

Myklebust; «Med vilje og viten», 2014

Bekkos og Noach; Fjell-Folk 2020

Borgos; Fjell-Folk 2021

Os; Fjell-Folk 2023

